

Nr.	3. Bestuur\5311
B&W-besluit	
Uitwisseling	27-11-2014
Raad	11-12-2014
Agendanummer	8

Onderwerp:

Rapport rekenkamercommissie 'Invloed en sturing op het gemeentelijk afvalbeleid van Hillegom en Lisse'

Wij stellen voor:

1. De aanbevelingen over te nemen.
 2. Het college van burgemeesters en wethouders opdracht te geven zorg te dragen voor de uitvoering van de aanbevelingen.
 3. Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om jaarlijks in de jaarrekening, te starten vanaf de jaarrekening 2015, de raad te informeren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen.
-

Bestaand kader:

De rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout heeft conform artikel 9 van de Verordening Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout tot taak de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te toetsen.

Inleiding:

In maart 2014 is de rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout een onderzoek gestart naar de invloed en sturing op het gemeentelijk afvalbeleid van de gemeenten Hillegom en Lisse. De onderzoeksresultaten voor beide gemeenten zijn neergelegd in één rapport: Invloed en sturing op het gemeentelijk afvalbeleid van

Aanbevelingen

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek heeft de rekenkamercommissie onderstaande aanbevelingen geformuleerd. De aanbevelingen moeten worden gelezen als opdrachten van de raad aan het college om te komen tot versterking van de inzet, sturing en beheersing van het afvalbeleid. De aanbevelingen gelden voor beide gemeenten, tenzij anders aangegeven.

1. Versterk het sturingsinstrumentarium

Formuleer doelen scherper op strategisch, tactisch en operationeel niveau en geef daarbinnen een heldere verhouding aan tussen de doelen onderling. Ga hierbij uit van maatschappelijke effecten en houd rekening met andere beleidsterreinen, zoals milieu. Koppel activiteiten aan de operationele doelen en koppel inzet van middelen aan activiteiten. Gebruik dit instrumentarium voor de planning maar ook voor de 'navigatie tijdens de rit' en het bijsturen. Denk bij het opstellen van activiteiten ook aan burgerparticipatie, handhaven en keuzes tussen 'zelf doen', inkopen en samenwerken met organisaties, bedrijven en andere gemeenten.

2. Versterk de rol van de raad in het keuzeproces van sturen en bijsturen

Positioneer de raad scherper in het proces van kaderstellen en controleren. Doe dat met behulp van het versterkte sturingsinstrumentarium en positioneer de raad bij het kaderstellen vooral in de rol van het maken van keuzes. Laat de raad in de planningsfase (op voorstel van het college) besluiten over met name de strategische doelen (beoogde maatschappelijke effecten) en de inzet van middelen. Voorzie de raad 'tijdens de rit' van informatie over positie, progressie en voorstellen voor bijsturen (van activiteiten, doelen en/of inzet van middelen). Doe dat eveneens met behulp van het versterkte sturingsinstrumentarium.

3. Kies voor het betrekken van de burgers bij het ontwikkelen van verdergaande maatregelen op het gebied van afvalscheiding

De gemeente Lisse is voornemens om vergaande maatregelen ('omgekeerd inzamelen') op het gebied van gescheiden inzamelen te treffen. Voordat men deze beslissingen neemt, wil men de bevolking consulteren. Mede omdat 'omgekeerd inzamelen' een gedragsverandering vraagt van de burgers. Door deze consultatie is de gemeente in staat om te anticiperen op wat leeft in de eigen gemeente en hebben de voorgenomen beslissingen meer draagvlak.

Indien de gemeente Hillegom besluit om ook vergaande maatregelen te treffen voor gescheiden afval, is het aan te raden om de burgers hierbij te betrekken.

4. Kijk kritisch naar de rol van handhaving binnen het afvalbeleid

Het verdient aanbeveling om kritisch te kijken naar de rol van handhaving binnen het afvalbeleid en in hoeverre dit een plaats moet krijgen binnen de handhavingsprogramma's van beide gemeenten. Het beleid ten aanzien van handhaving op afval is nu niet vastgelegd en onduidelijk. Op het moment dat de gemeenten verdergaande keuzes maken ten aanzien van afvalinzameling ('omgekeerd inzamelen en diftar), waarbij een groter beroep wordt gedaan op het gedrag van burgers, dient handhaving op afval een substantieel onderdeel te zijn van het afvalbeleid.

5. Wees kritisch op de positionering en aansturing van Meerlanden en begin met het transparant maken van de werking van het contract waar het gaat om de prikkels tot en de financiële effecten van verhoging van scheiding

We constateren nu dat gemeenten verschillende afspraken hebben gemaakt met Meerlanden. Hierdoor is de rolneming en bekostiging ten aanzien van Meerlanden verschillend per gemeente (zie bijvoorbeeld de partnerrol van de gemeente Hillegom met Meerlanden en de aannemersrol van de gemeente Lisse met Meerlanden). Het is aan de gemeenten om steeds te beoordelen of deze rolneming maximale toegevoegde waarde biedt tot het behalen van de eigen doelstellingen (positionering en aansturing). Belangrijk hierbij is dat er duidelijkheid is ten aanzien van de gemaakte afspraken (wat levert Meerlanden, wat kost dat en wat levert dat op voor de gemeente?).

6. Streef naar kostendekkende tarieven en lage kosten

- a) Pas het VNG-model voor de afvalstoffenheffing één-op-één toe bij de eigen berekening van de afvalstoffenheffing.
- b) Reken de kosten die je mag toerekenen aan de afvalstoffenheffing ook daadwerkelijk toe en laat de raad sturen op basis van de mate van kostendekkendheid.
- c) Maak de toe gerekende overheadkosten aan de afvalstoffenheffing expliciet inzichtelijk.
- d) Maak inzichtelijk hoe de tarieven voor éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens worden berekend voor de raad en welke overwegingen (maatstaf) hier ten grondslag aan liggen.
- e) Vergeet als ambtelijke organisatie en college niet te sturen op minimale kosten (en daarmee dus ook op minimale tarieven), gegeven de doelen. Gebruik daarvoor het sturingsinstrumentarium.
- f) Laat de raad de consequenties van beleidskeuzes in meerjarig perspectief zien in de afvalstoffenheffing (kosten en baten).

7. Prioriteer

Zorg voor een meerjarig traject van versterking van invloed en sturing. Verander niet alles tegelijk. Leg de prioriteit bij het versterken van het instrumentarium en de toepassing ervan op achtereenvolgens het niveau van de ambtelijke organisatie, het college en de raad.

Hoor en wederhoor

Conform het onderzoeksprotocol van de rekenkamercommissie is het rapport voor ambtelijk en bestuurlijk hoor en wederhoor aan betrokkenen voorgelegd. De ambtelijke reactie is, voor zover deze betrekking heeft op de feiten, in het rapport overgenomen.

De reactie van het college van Hillegom in het kader van bestuurlijk hoor en wederhoor treft u aan op p. 42 en 43 van het rapport.

De rekenkamercommissie heeft met tevredenheid van deze reactie kennis genomen.

Communicatie

Het rapport is geplaatst op de website van de gemeente Hillegom.

Financiële dekking

De rekenkamercommissie kan geen uitspraken doen over de financiële dekking.

drs. P.A.M. van der Velde
voorzitter rekenkamercommissie

Ter inzage gelegd:

*- Brief Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout dd 16-10-2014 inclusief rapport
Informatie bij: mw. T. van Wijck, rekenkamercommissiehn@lisse.nl, tel.nr. (0252) 433 220*

Nr. 3. Bestuur\5311
B&W-besluit
Uitwisseling 27-11-2014
Raad 11-12-2014
Agendanummer 8

Onderwerp:

Rapport rekenkamercommissie 'Invloed en sturing op het gemeentelijk afvalbeleid van Hillegom en Lisse'

RAADSBSLUIT

De Raad van de gemeente Hillegom,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,
gelet op het bepaalde in artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

1. De aanbevelingen over te nemen.
2. Het college van burgemeesters en wethouders opdracht te geven zorg te dragen voor de uitvoering van de aanbevelingen.
3. Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om jaarlijks in de jaarrekening, te starten vanaf de jaarrekening 2015, de raad te informeren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen.

Aldus besloten in de vergadering van 11 december 2014.

drs. P.M. Hulspas-Jordaan
griffier

A. van Erk
voorzitter